

Իսկ շնորհատուն աջ պարզեւաց գեղեցիկ
եւ քանը զնա զբեզ յորդ ծըրիս գեղ ելից :
Անզդիականը ժողովուրդ առ նույն
Քաղուկի նումկու. ի նեռաստան տարածեաց .
Անս առ քեւ ընդ տիեզերս իսկ բընաւ.
Զոյժ եւ զգիառաւ անուան իւրոյ կանդադեաց .
Դեպք ինչ տրխուրը՝ նորա վիպացն ըստուերած՝
Հեռի կացին ի քո վարուցդ անտրասու .
Հանգոյն նըմին ունիս արիւն ազնիւ նարց,
Օգոստափատ. շընորհն վրևեմ ի ճակասու .
Պատասկանս որ քեւ փայէն ի նըշոյլ,
Վարկ զաշխարհի, զգուր ազգաց անհամար,
Նաւազն ընտիր, զինուորս արի բազմահոյլ,
Եւ զոր չուներն նդիսաբեր՝ զորդոց պար :

ՊԱՐԹԷԼՈՒՄ :

Ont abondé sur vous encor plus que sur elle.
Déjà le peuple anglais, dès qu'elle fut debout,
Étendait loin ses bras, il les étend partout;
Quelques sombres récits attristent son histoire,
La vôtre ne renferme aucune page noire;
Comme elle, vous avez un noble sang d'aïeux,
L'auguste majesté sur un front gracieux ,
Une cour qui vous doit son éclat planétaire,
L'amour de vos sujets, les respects de la terre,
De glorieux marins, des soldats triomphants,
Et, ce qu'Élisabeth n'avait pas, des enfants!

BARTHÉLEMY.

Վ.ՍԵՄԱՓԱՅԼ. ՄԵՀԱՄՄԵՏ ՊԵՅՑ ԴԵՍՊԱՆ ՕՍՄԱՆԵԱՆ
ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Ի ՓԱՐԻԶ .

Քանի մը ամսէ ի մեր Փարիզ սպասուած նոր-
ընտիր դեսպանը, որ է Վահեմափայլ Մեհեմմէս ձկմի Պէյ, վահեմապատի Ռեշիտ փաշայի ան-
դրանիկ որդին, օգոստոսի առաջին օրերը նոս
հասաւ, բայց ճանապարհի նեղութիւններէն քիչ
մը տկարացած ըլլալով, պաշտօնական այցելու-
թիւններն ընելին առաջ հարկ եղաւ որ քանի մը
օր հանգչի և հաստատուի առողջութեանը մէջ :

Օգոստոսի Յնին կեսօրը հանդիսաւոր կերպով
զնաց Թիսյիլրիի պալատը, Գաղղիոյ վեհափառ
Կայսեր նետ տեսնուելու, և իր կեսպանական պաշ-
տօնին նամակները մատուցանելու իրեն :

Ինչպէս որ սովորութիւն է մեծամեծ դեսպանաց
ընդունելութեան համար ընել, կայսեր կողմանէ-
երեք փառաւոր կառք յուղարկուած էր օսմանեան
դեսպանատունը . մէկուն մէջ նոտա Վահեմ-
ափայլ դեսպանը, երկրորդին մէջ Հայիմի Լիլե-
տին և առաջին քարտուղարը, որ դեսպանու-
թեան նամակը բոնած էր. երրորդին մէջ ալ դե-
սպանատան խորհրդականները Ռիզա Պէյ և Յա-
կոր էֆէնտին Կոմիկան :

Վահեմափայլ դեսպանը իր պաշտօնին վերա-
բերեալ նամակները վեհափառ Կայսեր մատու-
ցանելին ետև ըստ .

« Քաջարանց Տէր, իմ օգոստափառ տէրս Մե-
ծագօր Սուլյանը ինձի յանձնած ըլլալով պաքան
ժամանակէ ի մեր երկու կայսերութեանց մէջ ար-
դէն եղած բարեկամական կապակցութիւնն աւելի
ալ հաստատելու պաշտօնը, Շեր Կայսերական

վեհափառութեան կրմատուցանեմ նախ, իրաւաց
եւ արդարութեան և քաղաքակրթութեան լիակա-
տար յաղթութեանը համար ըրած վեհանձնական
շանքերնուղ փոխարէն՝ իմ բազաւորիս ու հայ-
րենեացս անկեղծ շնորհակալուքիւնը :

« Օգոստափառ ինքնակալիս ինձի վատահացած
պաշտօնին ծանրութեանը նայելով, նպատակին
հասնելու համար ունեցած մի միայն լոյս գրեր
եմ այն բարեսէր խնամարկութեանը վրայ, որոյ
գեղեցիկ օրինակները Ձեր Վեհափառութիւնը
խիստ շատ առիթներու մէջ ցուցուցեր է : »

Կայսըր պատասխան տուաւ .

« Դուք ալ զիտէք, վահեմապատի Դեսպան, քէ
ես ինչպէս փափաքող եմ Սուլյանին աղէկու-
թեանը, և ինչ զանքեր կընեմ Անգլիոյ հետ
մէկունդ, իր կայսերութեան ինքնիշխանութիւնը
պաշտպանելու համար : Կուզեմ որ Տամկաստանը
ոչ միայն ինքնիշխան, այլ եւ հումկու և զօրաւոր
ըլլայ :

« Խակ Սուլյանին երեսփոխան ընտրուած մար-
դուն կողմանէ, մեծապէս որախ եմ որ այնպիսի
անձի մը որդի էք որ շատ բանի մէջ այնքան
օգուակար ծառայութիւնները ըրած է իր հայրե-
նեացը : »

Յետոյ նոյն կայսերական կառքերով դարձաւ
դեսպանը օսմանեան դեսպանատունը : Հօն այցե-
լութեան եկաւ իրեն արտաքին գործոց ոստիկան
Վակէվսքի կոմսը, դեսպանն ալ փոխադարձ այցե-
լութեան զնաց անոր :

Վահեմափայլ Մեհեմմէս Պէյին անձնական սա-
կապիւտ կատարելութիւնները շուտով սկսան
Փարիզու մէջ ալ հուշակուիլ, մանաւանդ խոնա-

ն ծանրոկաւրեանը նետ հեղանամբոյք քաղցրութիւնը՝ որով ամենայն տեսողաց՝ սիրտն իրեն կը զրաէ, և մասնաւոր կիրպով օսմաննեան տէրութեան հպատակաց սկըր, վատանուրիւնն ու մեծարանքը արժանաւորապէս կըմայելէ :

ՊԱՐՈՒ ԳԵՐՐԻ ՏԵԼԱ ՍՈՒՏՏԱ .

Թեղագործութեան գեղեցիկ և օգտակար արուեստը սովորող սակաւարիւ արևելցիներուն մէջ մեծ պատիւ ստացաւ այս օրերս Պարոն Ֆեռզ Տէլլա Սուտտա Կոստանդնուպոլիսեցի ազնիւ երիտասարդը : Բարերարոյ և բարեկիրք ընաւորութեանը նետ կարգէ դուրս սրամտութեան տէր ըլլալով, քանի մը տարուան մէջ այնչափ յառաջացաւ որ վատաւորապէս անցուց այս օրերս իր քննուրիւնները, և Փարիզու Բժշկարանէն դեղագործութեան վկայագիրն ընդունեցաւ :

Այս տարի ապրիլի 1 ին ընտրուած քասանքութը Ներքին գեղագործ կամ Օժանդակ գեղագործոց ի հիւանդանոց Փարիզու ըստածներուն մէջ մտեր էր Պարոն Տէլլա Սուտտան : Այն ընտրութեան հանդիսին մէջ Պարոն Պուտէ, որ ընտրող գատաւորաց մէկն էր, իր խօսած ձառին մէջ այս զովեստը տուաւ մեր հայրենակցին . « Տերնով խօսուած և ձառերուն վրայ աւելի զոհ եղանք . ձեր մէջէն « ոմանք այնպիսի կարգարանուրիւն ու պար-« գախօսուրիւն մը ունեին որ յադունի ապացուց « է իրենց ուսմանցը հիմնական ըլլալուն և մտաց « ուղիղ գատմանը : Այս կատարելութիւնները « մասնաւոր կիրպով մը երեցուց Պարոն Ֆեռզ « Տէլլա Սուտտա, որ օտարական ըլլալով՝ շատ « դժուարութիւններ ուներ յազրելու . անոր համար « այ Մըցանքին մէջ իր վասուրկած կարգը ուրիշ « ներկն աւելի պատուաւոր կըսեպուի : »

Խոկ օգոստոսի 50ին ընդարձակ և գեղեցիկ ձառ մը խօսեցաւ հրապարական ամսոնիոն ըստած ընալուծական նիւրոյն վրայ, որով և Առաջին կարգի դեղագործաց գասն անցաւ : Այն ձառը վառաւոր տպագրութեամբ Օսմաննեան մինափառ ինքնակալին նուիրեց՝ տաճկերէն ու զաղջիարէն ընծայականով, և ինքը դարձաւ իր հայրենիքը ի Կոստանդնուպոլիս յուրախուրիւն ազնիւ ծնողացն ու բոլոր հայրենակցացը : Յուսանք թէ իր օրինակուն ալ աւելի յորդորուին ուրիշ արևելցի երիտասարդը այսպիսի կենցաղօգուտ արուեստից և

զիտուրեանց քաջուրեամբ նեաւամուտ ըլլալու, աներկրայ վստանութեամբ մտքերնին դներով թէ անխոնջ աշխատութեան պտուղն է հաստատուն պատիւ և ձմարիտ երջանկութիւն :

ԹՈՌՈՒՆՔ ՄԱՀՏԵՍԻ ՃԱՇԽԻ ԱՄԵՐԻՑԻ Ի ՓԱՐԻԶ :

Փարիզու Կրընէլ արուարձանին մէջ նոր բացւած Բազմալիզու Վարժարանին մէկէն ի մէկ ծաղկիին ու յառաջադիմելը նըչափ այ դժուարութիւններ ունենայ, սակայն հիմնադրաց բարի և ազգասիրական դիտաւորութիւնը, առ Սատուած ապահնուրիինը, անխոնջ և աննկուն աշխատութիւնը, և մասնաւոդ քանի մը ընտիր նու պատուաւոր անձանց յորդորանքը՝ քաջակերութիւնն ու ձեռնուուրիւնը, անակնիկա կերպով դիւրացուցին այս ազգային գործոյն սկզբնաւորութիւնը : Նիւրական նպաստները առ այժմ քիչ այ ըլլան, ամենանարկաւոր էին, և քանի մը տեղէ սկսան հասնիլ, շատ տեղերէ այ խոստացուեցան . խոկ բարոյական բազմարիւ խրախուսանց մէջ առաջին տեղին ունի բար բազում զիսոց այն գործնական ու նշանաւոր քաջակերութիւնը որովհանեցաւ պատուել զմեկ Մեծապատիւ և ազգամեր Մահտեսի ձանիկ Ամիրան, և ինքնայրդոր ու յօժարակամ սիրով սոյն Բազմալիզու Վարժարան յօշարկելով՝ լիուի վատանակամ մեր խնամոցը յանձնեց իւր երկու սիրելի, ազնուարարոյ և ուսումնակը բոռունքը, այս ինքն Սիմոն Փափագեան ու Խաչիկ Մալխասեան պայազատները : Ձենք երկրայիր որ ասոնք քիչ ժամանակին յառաջալեմ ըլլալով հայկարանութեան, լիզուազիտուրեան և զանազան ուսմանց ու գեղարուեստից վարժութեանը մէջ, մեծապէս պիտի աւելցընն իրենց ազգաստոնին՝ որով և բովանդակ ազգիս՝ պարձանին ու պայծառութիւնը, նորասունկ վարժարանիս ալ ապագայ բարգաւաճութեանը պատճառ պիտի ըլլան՝ բար ազգասիրական բաղձանաց Մեծապատիւ Ամիրային :

Վարժարանիս այս բարերադյուքեան մեծաշանափութեամբ գործադիր եղաւ մեր մեծարգոյ բարեկամ ու Գործակալը Աւետիս Աղայ Պերպետուան : Արտնք որ այսունետեւ յօժարին Բազմալիզու Վարժարանիս վախճանին, ընթացքին ու պայմաններուն տեղեկութիւն ունենայ, նոյն պատուելոյն քով կըստնն նորատիպ Յայտարարութիւնը . և երէ աւելի մանրամասն բացարու-